

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Márinka, Karel Hynek Mácha

Za čtvrt hodiny byl jsem na Františku; deštivé oblaky přešly a jasné slunce, slibující parný den, hrálo po vlnách Vltaviných. Kolem někdejšího kláštera svatě Anežky přišel jsem brzy na místo naznačené.

Byl to malý, nízký domek v ouzké, zábradlím přepažené uličce, v kterou po malém kopečku vyšlapaná cestička vedla. Hluboká, široká strouha táhla se uličkou před tím domkem a jednotlivé prkno sloužilo, jako zdvihací most v pevný hrad, za přechod v nízká dvířka jeho. Přespríč uličky od toho domku k jinému, jemu podobnému na protější straně, byl provaz natažen a parné slunce hrálo po rozvěšeném na něm prádle, které však již velmi sešlé bylo.

Několik uličníků spouštělo jednoho z druhů svých, na provaze jako závaží se houpajícího, v hlubokou strouhu pro míč, který jim opodál hrajícím do ní byl zapadl. Vtom z domku toho vystoupila polonahá ženština, jedinou sukni přes rozhrnutou košili a na hlavě plachetku proti slunci zavázanou majíc; i spatřivši, jak hlučný sbor naději její v hlubokou strouhu vpouští, hnala se po ouzké lávce, nerázným hrozcí koštětem dobyvatelům pokladu svého, kteří blízké, ne sice hromo-, ale přece bití uhlídvavše, na outěk se dali, nešťastné závaží v strouhu pustivše, které ihned až po krk v strouze se pohroužilo.

Rozlícená matka naději svou, pro lepší zdar pohnojenou, jako psíka na provaze vysmejkla, a za hromosvod elekteričnosti své jej považujíc, co Jupiter druhý blesky svými do něho mlátila, až kolem stříkající z něho bláto vyvěšené prádlo jí nečistě vy / bílilo. Posléze se nebohému hromosvodu přece zdařilo utrhnouti se, který ihned, dosáhnuté svobody ne zle užívaje do řeky po' spíchal. — Utichlé jsem se doptával po příbytku dívčiny mně píšící a maně jsem nalezl v ní matku její, která právě poblátěného bratříčka mého přes noc utvořeného ideálu vyživši, ne' mohla pochopiti, proč by takovýto pán, kterého pro neobyčejný oděv za cizince držela, se po té, jak se s důmyslným usmáním vyjádřila, nedochcípě děvče doptával. Nehrubě s takovou od' povědí spokojený, krácel jsem po houpajícím se prknu v nízký domek a brzo se na lehké klepání moje u malých dveří jemně „Vstupte" ozvalo.

Stál jsem v malém pokojíku. Na měkkém sedadle, s hlavou v ruku opřenou, seděla ona. Ano, to byla ona! — to byla Marinka! — Kdo viděl Goethovu Mignonu, od Schadowa malovanou? — Tak byla Marinka, rovně tak! — a jména Marinka i Mignon hrála na neurčitých pyskách mojích, kterým bych ji z jmen těchto měl pojmenovali. Já neviděl nic kolem sebe než ji; — tak byla se mi zjevila ve snách mých, tak žila v duchu mém; tak jsem uvykl ji milovati v obraze Mignony.

Černé, prosté vlasy padaly v těžkých kadeřích kolem bledého, vyzáblého obličejce, který znak veliké krásy nesl, na bílý čistý šat, jenž nahore až ke krku zapat, dole až k malé lehounké nožce dosahoval, vysokou, štíhlou jevě postavu. Černý opasek svíral outlé tělo a černá sponka přepínala krásné, vysoké bílé čelo. Nic ale nedosáhlo krásy plamenných černých, hluboko pod čelem ležících očí; ten výraz smutku a touhy žádné péro ne' naznačí.

Zaražený zůstanu u dveří státi; — ona lehko pozdvihla hlavu, a smutným mě pozdravujíc usmáním, pravila: „Já vás již znám. Neviděla jsem vás sice nikdy, ale oko vaše v této chvíli všecko mi praví, cokoliv kdy ruka vaše psala." Dost možná, že tomu tak bylo; neb já v této chvíli nevěděl jsem, co oko mé činí, — já jsem neviděl ničeho a obyčejná smělost zcela mne opustila. Po chvíli k sobě přišedšímu pokynula mi k sezení, a já vezma nízkou stoličku posadím se; — o, já bych byl před ní klekl!

- I. Text zařaďte do literárního druhu a žánru, vše dokažte na ukázkách
- II. Uvažte, o jakou literární formu a variantu jde. Opětne dokažte na citacích částí textu
- III. Nacházejí se v ukázce tropy? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci
- IV. Nacházejí se v ukázce figury? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci

Použitá literatura:

MÁCHA, Karel Hynek. *Máj: Marinka*. 2. vyd. Praha: SPN, 1956, s. 46–47.